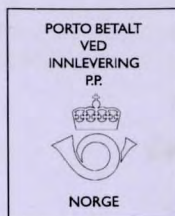

Dag Norling
John Collets Allé 46
0852 Oslo

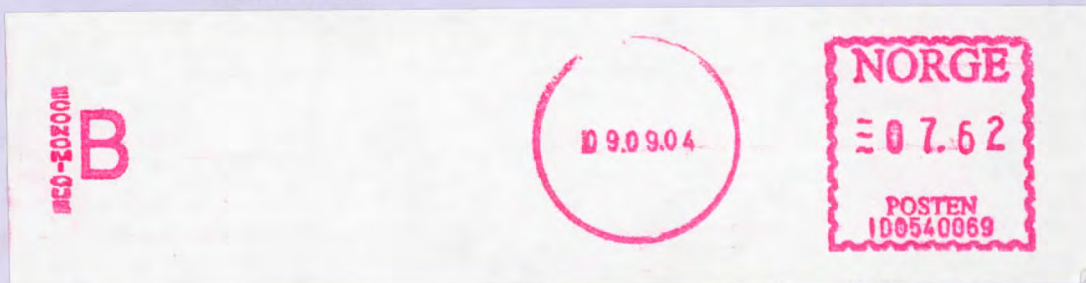
B

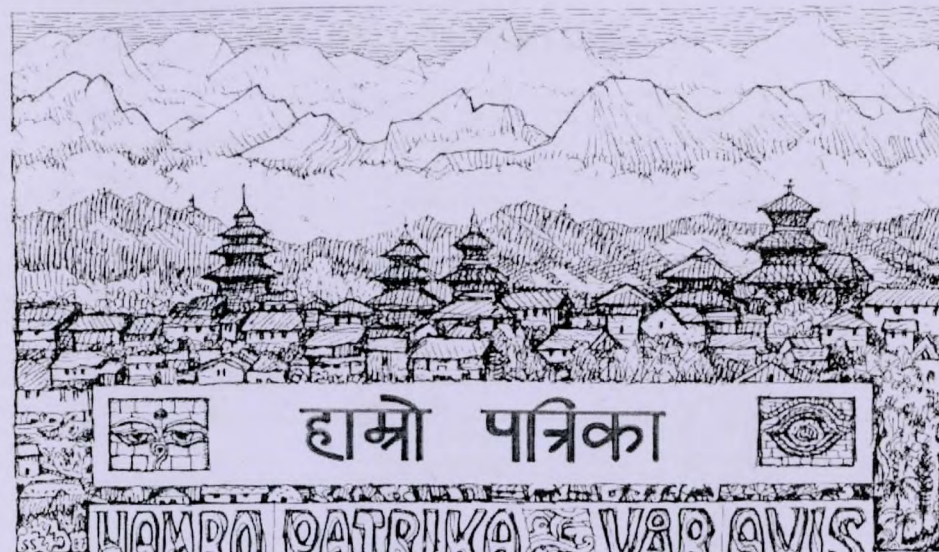
"Hamro Patrika"	Medlemskontigent
Norge-Nepal-foreningen c/o Øystein Berg Havna 8 1358 Jar	Enkeltmedlem 125,- Familie 175,- Organisasjon 300,-

Program for møtet tirsdag 5. oktober

- Se inn bladet.

Norge - Nepal foreningen

HAMRO PATRIKA VAR AVIS
ORGAN FOR NORGE-NEPAL-FORENINGEN

Nr. 3, september 2004

**Velkommen til
jubileumsmøte
i Norge-Nepalforeningen**

**Bygdelagssamskipnadens hus
"Halli"
tirsdag 5. oktober klokka 18.00**

**Neste medlemsmøte blir 30. november –
fellesmøte med Tibetkomiteen.**

NORGE- NEPAL FORENINGENS STYRE

Navn	Adresse	Telefon
Kristine Østrem Alsвик Leder	Vestfoldgata 2 0656 Oslo	977 25 718
Ane Haaland Nestleder	Skogbrynet 9 1458 Fjellstad	66 91 41 30
Synnøve Nes Redaktør	Helgesensgate 78c 0563 Oslo	905 24 857
Dystein Berg Kasserer	Havna 8 1358 Jar	412 00 242
Kirsten Ingeborg Greiner	Landingsveien 102 0767 Oslo	22 14 00 01 413 18 147
Hem Gurung	Kjartan Veldesvei 11 1450 Nesoddtangen	66 91 01 08 992 77 049
Shrija Mathema	Skogveien 29, Leilighet 924 1432 Ås	64 94 99 68 99 41 90 60
Knut- Erik Helle	Frydenlundgate 1 0169 Oslo	92 82 42 45
Solveig Holmedal Ottesen	Evensgate 2 0655 Oslo	93 21 36 30

PERSONER MED VERV UTENFOR STYRET

Roy Friis Revisor	Peiskrokveien 8 1482 Nittedal	67 07 69 08
Marit Kleppa Valgkomite	Skøyenveien 97 0375 Oslo	22 52 10 31
Nikolai Arnp Valgkomite	Fossekallen 32 3034 Drammen	32 81 86 39 996 31 507

Hamro Patrika er Norge- Nepal foreningens medlemsavis som utkommer fire- fem ganger i året. Forespørsler angående avisen, foreningen og Nepal kan rettes til styremedlemmene.

Norge- Nepal foreningens e-post adresse:
post@norge-nepal.no

Skriv gjerne, styret er innom med jevne mellomrom.

Redaksjonskomite for dette nummer av Hamro Patrika:
Synnøve Nes, Ane Haaland, Kristine Alsвик, Hem Gurung

Ny Nepal-organisasjon

De nepalske studentene på Ås har organisert seg og dannet en egen forening. Den heter NEPSA - Nepal society in Ås. Hopvedformålet med den er å hjelpe Åsstudentenei sosiale, kulturelle og velferdsspørsmål.

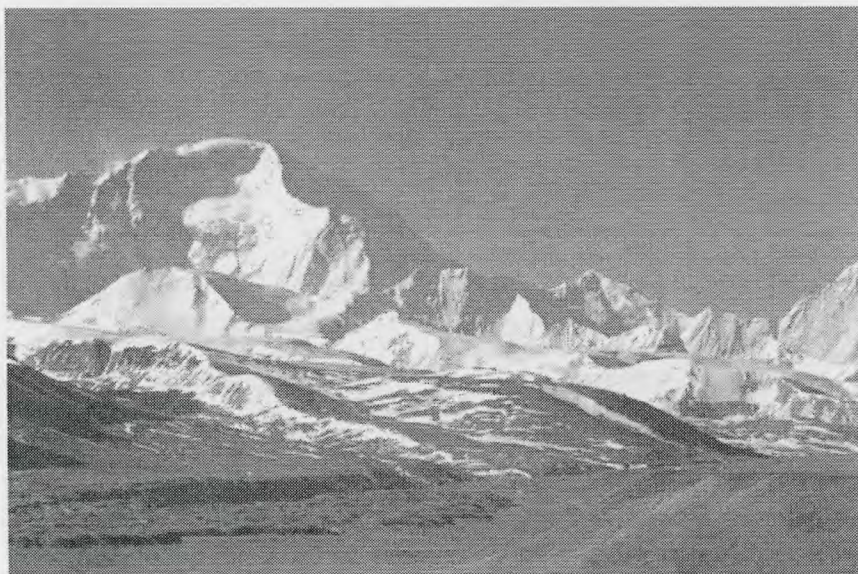
Målsetningen er å hjelpe alle nepalske Åsstundeter til å få et vellykket opphold i Norge. foreningen vil også formidle kontakt til andre nepalske miljø både i Norge og i andre land.

Åsstudentene fra Nepal har sin egen hjemmeside, adressen dit er

http://www.geocities.com/nepali_society

Husk å betale!!!

Det er fremdeles en del av dere som ikke har betalt medlemskontigent for i år. Dere får snart en purring i posten, det er veldig fint om dere betaler den!

Kjære alle medlemmer av Norge- Nepal foreningen

Vi i styret i Norge- Nepal foreningen er stolte av å kunne invitere til feiring av foreningens 20-års- jubileum.

Mange av dere har nok vært medlemmer helt siden starten i 1984, og noen av dere har også sittet i foreningens styre.

Foreningens oppgave i disse tjue årene har vært å arbeide for kulturutvekslinger mellom Norge og Nepal og fungere som et forum for folk som er interessert i Nepal. Noen av våre medlemmer er nepalesere bosatt i Norge, nordmenn som har bodd i Nepal, andre som har vært i Nepal på ferie, eller som har et ønske om å få besøke landet.

Det har i årenes løp blitt avholdt en mengde medlemsmøter og blitt utgitt uttallige utgaver av Hamro Patrika. Vi har også utgitt heftet "Til Nepal?" med informasjon om Nepal, og ett år fikk vi gitt ut en kalender med bilder fra Nepal. Medlemsmøtene har vært en arena for folk til og møtes, snakke med gamle kjente og knytte nye bekjentskap, og forhåpentligvis også vært en kilde til ny kunnskap om Nepal. Foreningens årlige møter med servering av daal bhat har vært spesielt populære.

Styremedlemmer i foreningen har bidratt til å spre informasjon om Nepal, via seminarer og i kommunikasjon med media. Foreningen har også stilt opp ved ulike anledninger hvor det har vært besøk av delegasjoner fra Nepal. Vi har ved flere anledninger hatt gleden av å ta med nepalesere på sightseeing i Oslo, og ut på middag. Kanskje er det også spesielt viktig i disse dager hvor Nepal står ovenfor store utfordringer, å opprettholde arbeidet til foreningen - og muligheten den skaper for folk til å komme sammen.

Vi i styret håper at så mange som mulig av dere har mulighet til å komme og feire sammen med oss den 5.oktober. I forbindelse med feiringen har vi invitert representanter fra de nepalesiske miljøene i Trondheim og på Ås, som vil komme og feire sammen med oss.

Det vil bli dans, musikk og mat, og mye tid til å snakke med gamle kjente og nye venner.

Vi gleder oss, og ser fram til å feire sammen med dere!

På vegne av Norge- Nepal foreningens styre,

Kristine Alsvik
Leder

Norge-Nepal-foreningen er 20 år!
tirsdag 5. oktober

program for jubileumsfeiringen

Åpning og velkommen

Kort bakgrunn for foreningen

Introduksjon av gamle og nye medlemmers

Noen ord fra Anne og Hilmar Rolfsen om deres
arbeid og erfaringer fra Nepal.

Dans og musikk av det nepalske miljøet på Ås
og i Trondheim.

Daal Bhat

Hilsen fra den første lederen

Albert Kolstad

- Styremedlem Hem Gurung har bedt meg skrive litt om stiftelsen av Norge-Nepal-foreningen i forbindelse med vårt 20-års jubileum. Min hukommelse strekker ikke til for hva som ligger så langt tilbake i tiden, men heldigvis var det orden i mine papirer.

Der fant **jeg invitasjon til åpningsmøte 31. oktober 1984** og manuskriptet for mitt foredrag med tittelen: „Hva kan Norge-Nepal-foreningen bidra med?“. Her er det:

Venner av Nepal: Velkommen til vårt første møte!

Dere lurar vel på hva som er hensikten med den nystartede forening?

Hovedformålet er å øke norsk bistand til Nepal.

Foreningen tok sin spede begynnelse sist vinter – og resultatene av aktive enkeltpersoners innsats kan vi lese i Stortingsmelding 36 som kom forleden dag, der Nepal blir foreslått som et av Norges 4. nye samarbeidsland. Her pekes på den lave gjennomsnittsinntekt, manglende skoletilbud, høy barnedødelighet på grunn av forurenset drikkevann og avskoging som snart kan føre til en økologisk krise. Men det pekes også på det store energipotential som ligger i vannkraftreservene.

Det finnes relevant norsk kompetanse i helsestell, vannforsyning, energiutvikling og skogskjøtsel, og det foreslås at bistanden skal økes på disse områder, både gjennom private organisasjoner og såkalt multi-bi støtte, dvs. øremerket støtte gjennom FN organisasjonen.

Meldingen skal behandles av Stortinget i vårsesjonen, og det vil da bli tatt stilling til om Nepal skal bli et samarbeidsland. Det er derfor nødvendig med informasjon om Nepals situasjon, både til publikum og til våre folkevalgte representanter, slik at en riktig avgjørelse kan fattes.

Foreningens formål nr. 2 blir derfor

Informasjon.

Det akter vi å gjøre dels ved foredrag og aktuelle emner i foreningen, dels ved å sørge for at våre massemedier holdes informert.

For å nå ut til flest mulige trenger vi medlemmer, som i sin tur kan bidra til å gjøre Nepals situasjon bedre kjent. Vi håper derfor at våre møter vil ha en verdi i seg selv, slik at medlemmene møter opp. At Nepal er et spennende land, både hva angår natur, folk og kultur, er vel ikke nødvendig å minne om i denne forsamling. At mye av dette kan avbildes i farger håper jeg dere skal få se eksempler på om få minutter.

Som nytt samarbeidsland vil det åpne seg muligheter for å prøve nye veier slik at hjelpen når frem til de svakeste grupper: kvinner og barn, handicappede, bønder uten jord og de laveste kastene. Dette vil vi legge vekt på i valg av temaer for våre møter, som derfor forhåpentligvis også vil ha interesse for personer med generell tilknytning til utviklingshjelp.

Men vi regner da også med å rekruttere medlemmer blant personer med interesse for Nepal som reisemål, det være for fot-turisme eller den rike kultur som bl.a. kan studeres i Kathmandudalen. Vi vil derfor søke å samle tilgjengelig litteratur om landet, holde avisen Rising Nepal, og sende ut et news-letter i ny og ne, der stoff av interesse vil taes opp. Vi håper medlemmene vil være aktive bidragsytere.

For den som tar sikte på et lengre opphold i landet er kunnskap i nepali et mål som nå kan realiseres – vi har en språkmektig nepaleser blandt oss: vår sekretær Hem Gurung, som snakker flytende både norsk og nepali, og som arbeider i Rådet for Videregående Opplæring. Han vil kunne hjelpe nybegynnere i de første famlende forsøk – vi håper det kan bli videregående opplæring i neste omgang!

Fire norske organisasjoner er idag igang med prosjekter i Nepal: Den Norske Tibetmisjon, Fremtiden i Våre Hender, Redd Barna og Kirkens Nødhjelp. De mottar alle betydelig støtte fra NORAD. Det er mulig at flere private organisasjoner er interessert, men ennå mangler kontakter. Vi tror at foreningen kan bidra med å sette de riktige personer i forbindelse med

hverandre, og kanskje også finne områder for samarbeid organisasjonene imellom. At foreningen vil kunne være en ressursgruppe for NORAD er sannsynlig.

Vi vil derfor be om at medlemmene tar seg tid til å snakke sammen og også bli kjent med styret etter at det øvrige program er slutt, da det vil bli anledning til å få en kopp kaffe.

Vårt styre består av:

Viseformann Hans Bjønness, arkitekt, han har arbeidet for UNESCO/NORAD med skolebygging i Nepal. Mie, gift med Hans, er geograf og vara-viseformann (Hans pendler mellom Oslo og Trondheim), hun har vært NAVF stipendiat i Nepal, og vil snart fortelle om hva hun har drevet med, nå jobber hun i NORAD.

Hem er fra Nepal, bodd i Norge i 13 år, gift med Inga, arbeider her i huset, og er vår aktive sekretær. Han hører til Gurung-folket, som engelskmennene allerede for 100 år siden fant ut var blandt de mest trofaste og tapre i Nepal, og det sier ikke lite! Han har en stor kniv, khukri, hjemme på Nesodden, den henger på veggen og jeg føler meg meget trygg i hans selskap!

Kirsten er norsk, gift med Rosan, som er Newar fra Kathmandu og hører til gullsmedkasten, som også Buddha gjorde. Hun er fysioterapeut og Rosan går på norsk skole for å kvalifisere seg for nyttig arbeid i Nepal engang i fremtiden.

Vi må ikke glemme Sigrun Møgedal, hun er nesten alltid ute og reiser for Kirkens Nødhjelp, men har vært 12 år i Nepal som lege i Den Norske Tibetmisjon. Hun er gift med Tor, som jobber for Tibetmisjonen som ingeniør, nå i Norge.

Selv er jeg lege, øyespesialist, arbeider på Ullevål sykehus. Jeg har jobbet i Nepal i 2 1/2 år for WHO, og har fortsatt kontakt med blindeprosjektet vi startet der i 1980.

Dette var begynnelsen. Albert Kolstad var altså foreningens aller første leder. Senere var Marit Kleppa leder i flere år.

Marit Kleppa

Leder av Norge-Nepalforeningen 1994 - 1997.

Mitt første møte med Nepal var i 1978, da Den Norske Turistforening arrangerte trekkingtur med Claus Helberg som leder.

Jeg hadde allerede i 60-årene hatt lyst til å reise til Tibet etter å ha lest Harrer: 7 år i Tibet, "Det tredje øye" og Sven Hedin. Men Tibet var stengt, Nepal var det nærmeste jeg kunne komme til "det forgjettede land". Deretter fulgte DNT - tur året etter og egen arrangert tur i 1981. Jeg var helfrelst når det gjaldt Himalaya og sherpafolket.

I slutten av 80-årene fikk jeg ved en tilfeldighet høre om Norge-Nepalforeningen (NNF).

Da jeg nå skulle begynne å "mimre" om gamle dager, fant jeg i min samling av Hamro Patrika (HP) trolig det første nummer. Det var udatert, men omtaler årsmøtet i 1987. Der var det listet opp hvem som satt i styret. Hem Gurung var formann, Sigmund Kvaløy, viseformann, Hans Bjønnes, Ingebrigt Toft og Erik Steinegger var styremedlemmer. Jeg deltok på endel møter og i 1993 kom jeg med som styremedlem i foreningen. Året etter, i 1994 overtalte Hallvard Kåre Kuløy i valgkomiteen meg til å bli formann (det het det da). Jeg var i tvil, for til nå hadde alle formenn hatt et mer profesjonelt forhold til Nepal. Jeg hadde bare vært der som turist. Det var Ane Haaland jeg overtok etter. Hun hadde bodd i Nepal og snakket nepalesisk. Hva kunne jeg bidra med?

Det ble et sterkt styre jeg fikk med meg. Ane fortsatte, men reiste fort utenlands. Videre må nevnes Yngve Gauslå som hadde vært kasserer i noen år, så den siden ble utmerket ivaretatt. Wenche Fossum var en god støtte med sin bakgrunn etter 3 år som bofast i Nepal. Basuda Gurung med sine nepalske røtter var uvurderlig. Stein Bie, daværende direktør i Noragric kom med mange gode ideer, dessuten hadde han forbindelse til det nepalske miljøet på Ås. Kirsten Greiner var allerede da et positivt arbeidsjern.

I slutten av 1993 hadde Bjørn Korsvold overtatt som Generalkonsul. I begynnelsen fungerte NNF som informasjonsbank for konsulen. Etterhvert har vi også hjulpet til med å ta oss av både politikere og ulike fagfolk som har kommet på mer og mindre offisielle besøk. Generalkonsulen er blitt medlem av foreningen, og han var også styremedlem i 2003.

I 1994 begynte vi å planlegge 10-årsjubileet. Samtidig feiret Dansk-Nepalesisk Selskab sitt 25-årsjubileum. Deres flotte jubileumsbok kom oss i hende. Det ble begynnelsen på mitt personlige kjennskap og senere også medlemskap i den danske forening og vennskap med den mangeårige danske formann Kirsten Offersen, nåværende Generalkonsul for Nepal i Danmark. I 10-års jubileumsnummeret av HP (1994:3) skriver Hem Gurung at NNF har spilt en viktig rolle for å gjøre Nepal og nepalsk kultur kjent. Temaer på møtene; som buddhisme, utviklingsprosjekter, politiske forandringer, trekking og klatring har bidradd til å gi bedre kunnskap om forholdene i Nepal. Interessen for foreningen var stadig økende. I 1987 var det 130 medlemmer. I 1994 og de påfølgende år var vi oppe i 190 - 200 medlemmer. I 1995 kom Dyre Vaa Sæter og Nikolai Arnø med i Styret. Begge fungerte i tur og orden som kasserere. Nikolai fortsatte også etter min formannsperiode.

I Nepal vant CPU/UML (det kommunistiske parti/de forente marxist leninister) parlamentsvalget. Manmohan Adhikari ble utnevnt til statsminister. Under FN konferansen - "World summit on social developments" i 1995, besøkte han København. Dansk Nepalesisk Selskab holdt mottakelse. Hallvard Kåre Kuløy og undertegnede var tilstede og hilste på statsministeren. (Referat fra hans besøk i Kbh. finnes i HP 1995:3). Senere samme år klarte jeg å få omvisning i Parlamentet, siden jeg tidligere hadde hilst på Mr Adhikari.

I 1995 skulle Arne Næss jr. og hans team feire 10årsjubileum for bestigningen av Mount Everest. Deres øyne hadde falt på Drangnag-Ri, et hellig fjell i Rolwaling-området. Ekspedisjonen ble møtt med massiv kritikk. NNF medlemmer deltok også i debatten. I HP 1995:3 oppsummeres saken.

HP hadde tidligere lenge hatt Dag Norling som redaktør. I min periode var det styret selv som gav ut HP. Det var Kirsten Greiner som var den drivende kraft.

I 1996 kom 2 sosialantropologistudenter inn i styret. De var spesialister på Tharuer. Det var Tove C. Kittelsen og Sigrun Eide Ødegård. Et møte ble viet Tharuene. Dessuten dro vi veksler på Harald Olav Skars kunnskaper om demokratiseringsprosessen i Nepal.

Fellesmøter med Den Norske Tibetkomite kom i gang. De har vært meget populære og godt besøkte. Både Tibetkomiteen og NNF har hatt mange gode foredragsholdere.

I 1996 gav Norad NNF kr 25.000,- til trykking av brosjyren - "Til Nepal?". Et stort arbeide ble nedlagt av styret for å utarbeide heftet. Kirsten G. ledet arbeidet. I heftet finner man Nepals historie, informasjon om alle de forskjellige folkegrupper, den politiske situasjon, turisme, trekking osv. Heftet ble også utstyrt med diverse fargebilder fra styremedlemmenes fotosamlinger. Selv om heftet jo ikke er oppdatert om den politiske situasjonen, gir det fortsatt meget verdifull informasjon, som det er nyttig å ha med seg før det første møtet med Nepal.

Alle medlemmer har fått heftet opp gjennom årene og det er også solgt hos Generalkonsulen.

Norges daværende bistandsminister Kari Nordheim-Larsen besøkte Nepal i 1996. Anledning var at den norske regjering bestemte at Nepal skulle bli en av Norges nye samarbeidsland. Avtale ble underskrevet i Kathmandu. I forkant av reisen inviterte ministeren alle organisasjoner fra misjon, via Redd Barna, Unicef og NNF til næringsliv med engasjement i Nepal til møte i Utenriksdepartementet. Hensikten med møtet var å oppdatere ministeren på de forskjellige engasjement. Etterpå uttalte hun at hun aldri hadde opplevd så stor interesse for et lite land.

I 1997 ble Styret styrket med Ingela Flatin. Hun hadde studert naturforvaltning ved Noragric og kjente det nepalske miljøet på Ås. David Durcan hadde også tidligere sittet i Styret. Han har vært mange ganger i Nepal som guide for trekkingturister. Mange gaver til utlodning kom fra Dave. Cathrine Reid kom også inn i styret. Hun var et nyttig og interessert styremedlem gjennom flere år. Anuradha Gurung erstattet Tove Kittelsen, som dro til Afrika. Det ble en lang styreperiode for henne. Anu hører også til foreningens "bærebjelke-familie".

I januar 1997 deltok NNF for første gang på reiselivsmessen på Sjølyst. 35.000 mennesker besøkte messen. 1998 ble offisielt erklært som "Visit Nepal Year". Vårt arrangement ble sponset av bl.a. Berghaus og Nomaden. Ambassaden i London og Generalkonsulen deltok sammen med foreningens styremedlemmer.

I oktober 1997 ble Ingela Flatin valgt til ny leder av NNF. Etter 4 år i styret, kunne jeg takke for meg. Jeg ser tilbake på årene i NNFs styre med stor glede. Takk også til alle de flotte menneskene som jeg samarbeidet med.

Marit Kleppa

Nyheter fra Nepal:

Opptøyer i Nepal etter drap på gisler

VG, 1. september

Rasende ungdommer satte fyr på en moské og et muslimsk samfunnssenter i Nepals hovedstad Katmandu. Ungdommene protesterte mot drapene på tolv nepalske gisler i Irak.

OPPTØYER: Politiet forsøker å hindre rasende ungdommer i å tenne på muslimske bygninger i Katmandu. Foto: AP

Politiet i Katmandu brukte tåregass og koller for å forsøke å få kontroll over situasjonen. Minst en politimann ble skadd og en utenlandsk pressefotograf fikk en murstein i hodet, fortalte øyenvitner til opptøyene.

Demonstrantene ropte slagord mot Irak og mot den nepalske regjeringen, som de mente ikke hadde gjort nok for å redde gislernes liv. Flere gater i sentrum av Katmandu ble sperret av, og mange butikker holdt stengt onsdag.

Portforbud

Regjeringen i Nepal innførte portforbud fra onsdag ettermiddag lokal tid og inntil videre. Samtidig lovet den å betale en million rupi (100.000 kroner) i erstatning til de etterlatte etter hvert av de tolv drepte gislene.

-Folk har gått amok, angrepet hus og hindret fri ferdsel av mennesker og kjøretøyer. Derfor har regjeringen bestemt seg for å innføre portforbud fra klokken 14 og inntil ny kunngjøring blir gitt, het det i en kunngjøring som ble lest opp i nepalsk fjernsyn.

Nepals ambassadør i Pakistan Pushkar Man Singh bekrefter at gislene er drept, skrev avisen Kathmandu Post onsdag. Regjeringen i Nepal varsler nå straffetiltak mot arbeidsformidlerne som hadde skaffet de tolv nepaleserne jobb i Irak.

Likvidert

Den ytterliggående gruppen Ansar-al Sunnas Islamske Hær har tatt på seg skylden for drapene i Irak. Det var uklart hva gisseltakerne egentlig ville med bortføringen av og drapene på de tolv nepalerne. Ifølge Nepas ambassadør i Qatar Shayamanda Suman ble det ikke satt fram noen form for krav eller betingelser for løslatelse av gislene

- Vi har gjennomført Guds dom over tolv nepalere som kom fra landet sitt for å kjempe mot muslimer og tjene jødene og de kristne, og som tror Buddha er deres Gud, står det i en kunngjøring fra gruppen som kaller seg Ansar al-Sunnas islamske hær.

Opprørsgruppen skal også ha lagt ut bilder som tilsynelatende viser de likviderte gislene. Ett av gislene er ifølge nyhetsbyrået AFP halshugget, mens resten av nepalerne har fått halsen kuttet over.

Lurt til å jobbe i Irak

De tolv gislene ble vist i en video lørdag der de sa de var blitt lurt til å jobbe i Irak av det de kalte amerikanske løgner. De 13 skal ha blitt tatt til fange før helgen, rett etter at de hadde kommet til landet. Ifølge utenriksdepartementet i Nepal jobbet de opprinnelig i Jordan, men ble sendt til Irak av arbeidsgiveren sin.

- Nepal er ikke innblandet i krigen. De er uskyldige mennesker som hadde reist dit for å arbeide, sa viseutenriksminister Bharat Mohan Adhikary før de tolv døde. Begrunnelsen for kidnappingen var at nepalerne angivelig samarbeidet med de amerikanske styrkene i Irak.

Gråtende slektninger

hundrevis av gråtende landsbyboere flokket seg rundt hjemmet til den avdøde nittenåringen Ramesh Khadka i Lele. - Vi ventet på at de skulle komme trygt hjem, dette er helt sjokkerende, og fullstendig uventet, sier broeren hans. - Broren miin dro dit bre for å tjene penger. Han hadde ikke noe med amerikanerne å gjøre. Vi er hjelpeløse mot fanatikerne, sa 23 åringen til AFP i landsbyen 20 kilometer sør for Kathmandu.

Khadka's far Jit Bahadur Khadka gråt hysterisk da han hørte at sønnen var blitt drept, foreller vitner. Faren hadde tatt opp et lån på 2000 dollar for at sønnen skulle få reise til Jordan - hvor han skulle jobbe som kokk. Den jordanske arbeidsgiveren har sagt at de nepalske mennene reiste til Irak fordi de trodde de ville tjene mer penger der. De ble sist sett på en video mens de sier at de var blitt lurt inn i Irak av amerikanske løgner.

At Nepal ikke hadde noe med amerikanerne å gjøre, stemmer. De har ingen soldater der - da de ble bedt om å delta i krigen på USAs side, svarte Nepal at hæren deres var opptatt med å kjempe en blodig krig mot Maoistene på hjemmebane. De nepalske Gurkhasoldatene, som er under den britiske hæren, har imidlertid vært stasjonert i Irak.

All together now

Nepali Times - 5 September 2004

Thousands marched in Kathmandu on Sunday morning in several inter-faith rallies calling for a restoration of Nepal's traditional communal harmony and tolerance.

Priests, clerics, nuns and imams from Hindu, Muslim, Buddhist, Christian and Jain faiths took part in the rallies that went around the streets of central Kathmandu. The rally used a 10-hour relaxation of the curfew which has been in force since 1 September.

Mobs on that day went on the rampage attacking Muslims business and places of worship in retaliation for the killing of 12 Nepali workers in Iraq. In an eight-hour orgy of violence, hundreds of labour recruitment offices were ransacked and the offices of four airlines were also looted and set on fire. Two people were killed in police firing.

Civil society groups joined Wednesday's rally carrying placards calling for religious tolerance and peace. Many Muslims also took part and marched wearing Nepali caps and joined an all-faith prayer meeting at Ratna Park.

At another public meeting musician Sishir Yogi sang his hit song, 'Sarangi' with its poignant lyrics by Nepal's poet laureate, Madhab Ghimire. The gathering was also addressed by Maha Jodi, Angur Baba Joshi, Nakimuddin, Basanta Thapa, Karna Shakya, Yubaraj Ghimire and Krishna Pahadi.

Umesh

Beleiret hovedstad

Maoistiske geriljasoldater åpnet ild mot regjeringssoldater og bombet en regjeringsbygning i sentrum av Katmandu da maoistenes blokade av hovedstaden gikk inn i sin tredje dag i går. Folk skremmes til lydighet.

Av: Erik R. Selmer

Dagsavisen 21. august

To menn skjøt og såret en politimann som sto på vakt utenfor en regjeringsbygning før de gikk inn i bygningen og plasserte en enkel bombe under trappene. Eksplosjonen etterlot bøyd metallstenger og knuste vinduer i byens travle forretningsområde Dili Bazar.

Nepalske soldater inspiserer stedet der maoistene i går sprengte en bombe i Katmandu sentrum.

Angrepet var den første større voldelige aksjonen siden blokaden av hovedstaden begynte onsdag. En bombe ble også kastet mot en tom politistasjon i utkanten av byen. Målet med bombene er trolig å skremme folk til å rette seg etter blokaden.

Samtidig appellerte regjeringshæren til folk om ikke å la seg skremme av maoistene, og en talsmann for hæren sa at soldatene vil beskytte folk for represalier dersom de bryter blokaden.

Rajendra Bahadur Thapa sa at bileiere bør befri seg fra slavelignende fryktmentaliteten som maoistenes trusler har skapt. – Vi kan forsikre dem om at vi har tilstrekkelig sikkerhet til å beskytte dem, sa han ifølge nyhetsbyrået AFP.

Ingen fysisk blokade

Det er en sannhet med modifikasjoner. Soldater var postert med 500 til 1.000 meters mellomrom på innfartsveiene til Katmandu, og dessuten postert i åsene rundt hovedstaden, men det øker ikke folks trygghet. Maoistene har ikke satt opp veisperringer eller annen fysisk blokade, men baserer seg på at folk vet hva de risikerer dersom de bryter opprørernes krav.

Thapa sa at det i går var en økning i biltrafikken, som likevel var langt under det normale. En beboer langs den sørlige hovedveien sa imidlertid til nyhetsbyrået Reuters at trafikken var redusert til nærmest ingenting. Katmandu får 90 prosent av sine matvareforsyninger via denne hovedveien.

Matvareprisene har derfor de siste dagene gått opp med 50 til 100 prosent på de store markedene inne i millionbyen. Frukt og grønnsaker kommer fra de fruktbare lavlandsområdene Terai, som grenser opp mot India i sør.

«Den rasende»

Maoistene har slåss med våpen i hånd siden 1996 for å styrte den korrupte kongemakten i dette føydale riket. Nepal er et av verdens ti fattigste land, og ligger klemmt inne mellom stormaktene Kina og India. Landet er hovedsamarbeidsland for norsk bistand.

Maoistene, under ledelse av høykasteagronomen «kamerat Prachanda», eller «Den rasende», kontrollerer i dag om lag 70 prosent av landet. Fra sine opprinnelige baser i føydale vestlige dalfører har maoistene tatt kontroll over store deler av landet, gjennom frykt eller en oppslutning basert på motstand mot føydalisme og ekstrem fattigdom blant lavkaster og frigitte slaver.

De har opprettet sine egne styreorganer og folke-domstoler i de områdene de kontrollerer, og går til fysisk angrep på regjeringsbygninger og eiendom av ulikt slag. Kraftverk og damanlegg, bygget blant annet med norsk hjelp, har vært blant målene for maoistenes angrep.

Maoistene går hardt fram, men menneskerettighetsgrupper anklager også regjeringshæren for tortur og drap på fanger.

India frykter at opprøret skal spre seg sørover og at det dannes en «rød korridor» til delstatene Bihar, Jharkhand og Andhra Pradesh. India har derfor sammen med USA og Storbritannia gitt stor økonomisk hjelp til å bygge opp den 50.000 mann store regjeringshæren, som folk flest i Nepal har liten tiltro til.

Nytt fra Reidar Hindrum i Nepal

Reidar Hindrum jobber i Nepal for Direktoratet for Naturforvaltning.

9. juni, 2004

I dag utnevnte kong Gyandra Mr. Dauba som ny statsminister i Nepal. Da er vi faktisk tilbake til tidspunktet 4. oktober 2002 etter min første overnatting i Kathmandu. Jeg våknet til frokost på Summit Hotel den morgenen og leste i Kathmandu Post at kongen hadde avsatt statsminister Dauba fordi han var misfornøyd med ham.

I mellomtiden har vi hatt to statsministre med regjeringer utnevnt av kongen, uten parlamentarisk styre. Ingen klarte å få støtte hos de avsatte parlamentarikerne noe som medførte økt uro og manglende utviklingsmuligheter i dette fra før fattige landet. Siden 1. april i år har det såkalte 5-partisamarbeidet som består av majoriteten av de folkevalgte, holdt daglige demonstrasjoner i to måneder i strekk (hvilken utholdenhet!!). Det har vært tallrike såkalte "band" eller generalstreiker som har lammet landet. Demonstrasjonene har vært proklamert som fredlige, men som i blant har utviklet seg voldelig. Et oppslag i avisen kan være betegnende hvor det opplyses at en motorsyklist av trolig maoistisk opprinnelse ble oppdaget kjørende på en band-dag (da er det ikke lov å kjøre må vite!) og slått i hjel av fredlige demonstranter.

Men altså, Dauba er blitt statsminister igjen utnevnt av samme konge som sa ham opp, etter over tre uker uten statsminister og regjering (de gikk av egen fri vilje). Man kan saktens spørre seg hva kongen har oppnådd. "Ingenting" spør du meg! Kanskje med unntak av mer uro og kaos da, men det var vel neppe hensikten. Økt anseelse får kongen heller ikke etter dette, vi får eventuelt gi ham ros for at han går tilbake på sine feiltrinn selv om han åpent ikke vil innrømme det selvfølgelig. Uansett, vi får håpe at Dauba er i stand til å samle enighet blant flertallet av parlamentarikerne og klare å gjennomføre nyvalg og forhandlinger med maoistene, men det gjenstår i høyeste grad å se. PS! For øyeblikket er vi inne i et 12 dagers rullerende maoist-organisert band; transportstreik 1-3. juni, landsdekkende total band 2. juni, lukking av kles- og teppeindustrien 4-6. juni, uspesifisert skoleband 6. juni, turistindustri-band 7-9. juni (inkluderer alle overnattingssteder og turistopplegg), og landsdekkende total band 10-12. juni som muligens starter allerede 7. juni.

- Reidar Hindrum -

“The Maoists are a bigger problem than the king”

An exclusive interview with
Prime Minister Sher Bahadur
Deuba

Nepali Times gjorde et intervju med statsminister Sher Bahadur Deuba i juli, noen uker etter at han ble utnevnt:

How do you analyse the present state of the kingdom?

Things are difficult. We are being terrorised by Maoist violence, there is a lot of misery in the villages, townspeople are victims of Maoist extortion, landmines are going off, even passenger buses are being attacked. All this has had a negative effect on the economy, tourism has been hurt, productivity and economic activity are down, hotels are being auctioned. Yes, there are major challenges for the government.

But there is no government presence in large parts of the country.

I wouldn't go so far as to say that. Things are functioning normally in district headquarters, in many rural areas service delivery continues. Yes, in many areas there are problems due

to the Maoist activity, teachers are being abducted and education is disrupted, and development activity has been hit.

So what are you going to do about it?

First, I believe, the constitutional monarch and political parties who believe in the constitution have to be on the same side. We can blame a lot of people for the state of the country, but this is a situation created by the Maoists. And the only approach is to forge a common position. If the king and the parties keep quarreling, and the parties keep fighting among themselves, this crisis will only deepen.

You have taken a month to set up a cabinet, why should the people believe you?

It doesn't matter how long it takes as long as the team is strong and can work together for a solution. Despite delays, the government has functioned.

How do you assess the king's role?

I had once said that this is an ambitious king. But after my reinstatement, I have seen that the king is more concerned about strengthening democracy, ensuring Nepal's progress, stopping corruption and bolstering national unity. He wants goods delivered to the people. The king has changed, and I think he reinstated me because he is convinced that I will not waver from the values of constitutional monarchy and multiparty democracy.

Does that make your government answerable to the king or to the people?

I want to take the king into confidence and work with the people. The house is on fire, we can't keep on arguing, we have to start looking for water to put out the flames.

But the king and the parties are drifting further apart. Do you have a mechanism to bring them together?

A consensus. The UML, Sadbhabana and RPP are on board, but Girijababu hasn't agreed. He is annoyed with me, but one day he'll also agree that there is no point in confronting the king. The Maoists are a bigger problem than the king. Nothing happens to those who burn the king's effigy, but if you burn Prachanda's effigy you get killed. So, the real problem is the Maoists, not the king.

Have you seen any change in the character of the Maoists?

Their political ideology is directed by the use of violence, that power comes out of the barrel of the gun. But this

ideology is obsolete, and if the king and the parties unite, we can isolate them. We don't want to finish them off, we want to force them to agree to negotiate a final resolution.

But what kind of pressure will work?

Unity between the parties and the king.

But the Maoists are adamant on the constituent assembly issue.

You can't have a pre-condition to talks. We can't make the same mistakes as we did in the previous two rounds of talks. We have to agree on a bottomline before we start negotiating. You can't backtrack once you make your commitments public. The old model of talks aren't going to work.

Any secret back channel talks going on?

No.

Is the army capable of fighting this war?

From what I know, the army has a lot of help from outside. Recently, India and the UK helped with attack aircraft, weapons, vehicles and training. The army is stronger. This war is coming to a climax. The Maoists may be able to launch a few more attacks, but in the end, they will be defeated. After peaking, their strength will wane.

How about human rights violations by the army?

Let me make it clear that the state security machinery can't behave like the terrorists. The security forces may have made mistakes. They are not divine, they lack training, they make mistakes. But that doesn't mean the entire army is guilty. Rights abusers must be brought to justice. They will be tried. Otherwise they will not be able to win the hearts and minds of the people. They are paid to serve the people, they are not paid to kill innocents.

What about India's role?

They are worried. Earlier, even we were not worried and we never imagined the Maoist threat would grow so rapidly to have a network in India too. Even the Indians never thought they would spread so quickly. Now they understand our predicament, and I have noted that they take it very seriously. They have assured us of their continued military support.

But as the army grows stronger, isn't there a danger of militarisation?

There isn't. The army doesn't have political power and they don't want it either.

And elections?

Our priority is peace. We will negotiate with the Maoists, but even if there are no talks we'll conduct elections in many phases if need be. If elections can be held in Kashmir, they can be held here.

50 barn bortført av rebeller i Nepal

19. juli

En maoistgerilja har bortført minst 50 barn og tenåringer samt flere lærere fra en skole i utkanten av den nepalske hovedstaden Katmandu, ifølge politiet.

Geriljaen skal ha tvunget med seg lærerne og barna, som er i alderen 13 til 16 år, fra skolen i landsbyen Chaimale søndag ettermiddag ved å true dem med maskingevær, sier polititjenestemann Deepak Ranjit.

Maoistene kjemper for å kaste Nepals kongefamilie, og har tidligere bortført barn og unge for å rekruttere nye medlemmer. Politiet tror det samme skjedde søndag.

Flertallet av gislene er jenter, og Ranjit opplyste at myndighetene har sendt soldater til området for å redde gislene de bortførte barna.

(© NTB)

Knuste Everest-rekorden

Pemba Dorji Sherpa besteg verdens høyeste fjell i toppfart. Dagbladet, 21.mai

REKORD: Pemba Dorji Sherpa brukte åtte timer og ti minutter fra base camp til toppen av Mount Everest.
Foto: AP/Scanpix

En 26 år gammel sherpa fra Nepal ble i går den raskeste til å bestige verdens høyeste fjell Mount Everest.

Pemba Dorji Sherpa brukte åtte timer og ti minutter fra base camp til toppen av det 8848 meter høye fjellet. Det er mer enn to timer raskere enn forrige rekord fra mai 2003.

326 døde i monsunregnet

VG Nett) Kraftig regn og flom har krevd over 300 menneskeliv og drevet millioner på flukt i India, Pakistan, Nepal og Bangladesh. Mer regn ventes de nærmeste dagene.

Av TIRIL AMUNDSEN SKARSTEIN

326 personer har omkommet og millioner er drevet på flukt, under flommen som skyller over det nord-østlige India, Pakistan, Nepal og Bangladesh, skriver nyhetsbyrået AP. Store områder er lagt under vann.

23 personer er i dag meldt druknet eller begravd i ødelagte hus, i det nordøstlige India. Brahmaputra-elven har gått over sine bredder, og vannet oversvømmer store deler av den indiske byen Gauhati. Flommen er utløst av det kraftige monsunregnet den siste tiden, og det er meldt mer regn de nærmeste dagene.

Flykter

Flere millioner mennesker har flyktet fra sine oversvømte hjem, eller er sperret inne av vannmassene. Alle veier som knytter det nordøstlige India til resten av landet, har brutt sammen.

EVAKUERER: Landsbyboere må forlate sine hjem per båt etter at flommen har oversvømt Sunamganj i Bangladesh. Foto: Reuters

Militærhelikoptre dropper store matleveranser til mennesker som er strandet mellom de oversvømte elvene, og indiske styresmakter ber nå Røde Kors om mat, klær, telt og drikkevann. I tillegg er det behov for leger, sykepleiere og medisiner.

Flere hundre tusen mennesker er plassert i provisoriske leirer, og myndighetene frykter at det vil bryte ut sykdommer.

Uoversiktlig

Av de 326 som er drept i flommen, er 196 fra India, 69 fra Nepal og 55 fra Bangladesh.

- De riktige dødstallene er etter all sannsynlighet langt høyere, forteller Durgaraj Sharma fra Nepals katastrofeledelse i Katmandu, til AP.

Telefonlinjer er ødelagt og veier vasket bort, hvilket gjør situasjonen uoversiktlig. Det kan ta en uke før rapporter når hovedstaden i det lille fjell-landet.

Regnværet fører til en rekke jordskred, og i går ble det meldt om 11 omkomne i fjelldistriktene øst for Katmandu.

Omringet av vann

I Bangladesh vil regn som renner ned fra fjellene i nord, sannsynligvis snart legge deler av hovedstaden Dhaka under vann.

Byen som har 10 millioner innbyggere, er omsluttet av tre elver.

Millioner er alt rammet av flommen, og hjelpepersonell arbeider hardt med å levere mat og medisiner til kriseområdene.

- Vi jobber på spreng, men klarer ikke å fylle behovet, forteller borgermesteren i Sylhet nordøst i Bangladesh, Badruddin Ahmed Kamran, til AP.

Mange er alt tvunget til å drikke det skitne flomvannet, og det er brutt ut sykdommer i de provisoriske leirene som er overbefolket av evakuerte.

Norske kvinner på Everest

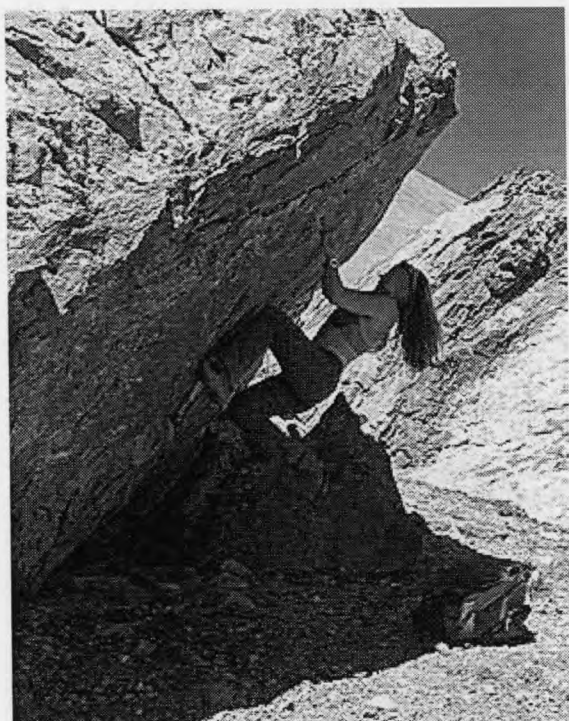
Som de fleste vel har fått med seg, har to norske kvinner klatret Mount Everest i år;

Randi Skaug (44) og Cecilie Skog (29) har klatret til topps på Mount Everest.

Dagbladet 1. juni

TORS DAG 20. MAI ble næringslivskvinnen Randi Skaug (44) fra Oslo første norske kvinne til å nå toppen av Mount Everest, 8850 meter

over havet. Bare tre dager seinere, søndag 23. mai, sto sykepleieren Cecilie Skog (29) fra Ålesund på samme sted. De to kvinnene har skrevet seg inn i norsk klatrehistorie med sprittusj, og kan i tillegg skryte av å ha besteget fjellet fra den vanskelige nordsida i Tibet. Skaug og Skogs suksesshistorier skyggelegges imidlertid av et stadig økende antall døde klatere på Everest.

TØRRTRENING: Det har blitt mye venting for Cecilie Skog på vei opp til toppen av Mount Everest. Her driver hun klatretrening i litt lavere høydelag.

DAGBLADET SNAKKET MED Cecilie Skog over satelittelefon i går. Da befant hun seg i *advanced base camp* 6400 meter over havet. Hun var stolt og lykkelig over å ha nådd toppen, men samtidig sterkt berørt av alle dødsfallene på fjellet de siste dagene.

- Like før toppen, i ca 8600 meters høyde, passerte jeg fire døde klatrere: to bulgarere, en japaner og en som jeg ikke kjente nasjonaliteten til. I tillegg vet jeg at en eldre kvinnelig klatrer fra Japan

har falt utfor toppryggen og forsvunnet. Alle disse tragediene inntraff bare noen dager før jeg kom opp.

- Men du fortsatte klatringen?

- Ja. Det ble litt som om du passerer ei alvorlig bilulykke og tenker «helvete, det ser grusomt ut», men så fortsetter du å kjøre likevel. Jeg var i god form, hadde masse overskudd og følte at jeg hadde marginene på min side.

Skog forteller at 10 klatrere er savnet på hennes side av Everest akkurat nå. Flere kan være savnet på sydsiden av fjellet. Noen kan fortsatt være i live i leirene høyt oppe, men de fleste må regnes som omkommet. Dødsårsakene er flere. *Summit fever*, den ekstreme lysten til å nå toppen, må likevel ta mye av skylda. Mange klatrere overser åpenbare faresignaler når de nærmer seg toppen og fortsetter oppover på tross av advarsler. Over 8000 meter befinner klatrerne seg i den såkalte *death zone* – de er så høyt oppe at ingen kan redde dem hvis noe skulle gå galt. Faller du her, er du død. Setter du deg ned, kan du også være død.

- Det er livsfarlig å sette seg ned, forteller Skog.

- Du er så sliten at du gjerne blir sittende til livet ebber ut. Jeg tror det var det som skjedde med de døde klatrerne jeg passerte.

CECILIE SKOG observerte nok et tilfelle av *summit fever* på vei ned fra toppen. I ca 8500 meters høyde møtte hun en kvinnelig klatrer fra Bulgaria på vei oppover. Cecilie mente at kvinnen var altfor seint ute og at hun burde snu. I tillegg hadde bulgareren lite oksygen igjen i oksygenflaske si, og måtte få ei ny flaske av en annen klatrer som var på vei ned.

- Hun var tydelig sliten, men nektet å snu, forteller Skog.

- Noen observerte at hun nådde toppen seint på ettermiddagen 23. mai. Siden har ingen sett henne. Mest sannsynlig er hun død, hun også.

ALLEREDE I 1922 omkom sju klatrere i et forsøk på å nå toppen av Mount Everest. Ytterligere seks klatrere døde på fjellet før Edmund Hillary fra New Zealand og Tenzing Norgay fra Nepal ble de første som nådde toppen 29. mai 1953. Ifølge nyhetssiden *everestnews.com* døde til sammen 175 fjellklatrere på Everest i perioden 1922 til og med 2002. Det hittil verste året var 1996, da 15 klatrere omkom.

Etter dette katastrofeåret gikk diskusjonen høylytt i klatremiljøet om de kommersielle ekspedisjonene på Everest. For mellom 500|000 og en million kroner kan hvem som helst melde seg på en slik ekspedisjon og få hjelp av guider og sherpaer til et forsøk på å bestige fjellet. Risikoen kan man imidlertid ikke kjøpe seg ut av.

MEKTIG: Mount Everest lokker stadig flere klatrere til fjellet. Men mange kommer aldri ned igjen. Cecilie Skog passerte fire døde klatrere like før hun nådde toppen av Everest.

IFØLGE Everest News er ca 150 klatrere fra mange ulike nasjoner høyt oppe på Everest akkurat nå. De ti siste dagene i mai regnes som den beste perioden å bestige fjellet på, og da blir det tendenser til kø på klatrerutene både på nordsida og sørsida. Faren for flere dødsfall er overhengende. Cecilie Skog er selv med på en kommersiell ekspedisjon. Mange av deltakerne på hennes lag er fortsatt høyt oppe på fjellet. Cecilie er bekymret for hva som vil skje i dag og i dagene framover:

- Veldig mange klatrere er over 7000 meter. Ekspedisjonslederen vår har tatt fram den største kikkerten sin og følger med fra morgen til kveld. Håpet er at han bare ser glade folk på vei ned igjen. Og at de kommer helt ned

– Stipender for de rike

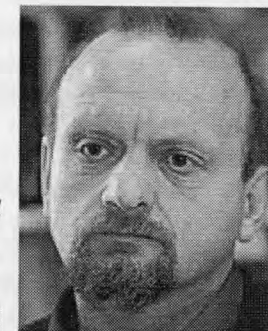
Tidligere studiekoordinator kritiserer Norads stipendprogram
Bistandsaktuelt, nr 5, 2004

SILJE BERGGRAV

Studenter som kommer til Norge på Norad-stipend, kommer i all hovedsak fra de øvre sosiale lag, mener en tidligere studiekoordinator ved ett av kursene. Det er vanskelig å rekruttere fra lavere klasser, svarer Landbrukshøgskolen på Ås.

Anil Shrestha (t.v.), Julius Kibeke og Sushil Pandey skulle gjerne hatt flere nordmenn i klassen: – Det blir så mye snakk om problemer, problemer, problemer når det bare er folk fra tredje verden som diskuterer, mener de.

Folk som tar bachelorgrader, kommer ikke fra bushen. Pål Vedeld, professor ved Norges Landbrukshøgskole.

Norads stipendprogram skal i løpet av året evalueres – det er første gang siden programmet ble opprettet i 1962. Årlig søker tusenvis av unge mennesker fra Norges samarbeidsland seg til videreutdanning innen landbruksforvaltning, administrasjon og tekniske fag – såkalt bistandsrelevant utdanning på mastergradsnivå. Rundt 120 stipendiater tas inn hvert år, og siden 1960-tallet har over 3000 stipendiater vært i Norge med Norad-stipend. Ingela Flatin er tidligere student og studiekoordinator ved ett av Norad-kursene ved Norges Landbrukshøgskole, og har jobbet for Nettverk for universitetssamarbeid Tibet-Norge. Hun hilser evalueringen velkommen, og mener den burde funnet sted for lenge siden. Blant annet er hun kritisk til at studentene i stor grad blir valgt ut på bakgrunn av akademiske kriterier.

Flere kvaliteter bør telle. – Dette favoriserer faglig flinke folk fra privilegerte samfunnslag i sine land. For eksempel er det ikke tvil om at studentene fra Nepal

i hovedsak kommer fra overklassen og sentrale strøk, mens det er få som representerer minoritetsgrupper fra distriktene, sier hun.

Flatin mener det bør legges større vekt på kandidatenes lederkvaliteter, samfunnsengasjement og om de kommer fra en marginalisert gruppe i samfunnet. Hun viser til det amerikanske studentutvekslingsprogrammet til Ford Fellowship, der man i større grad satser på at de utvalgte studentene skal representere alle samfunnslag.

Pål Vedeld, ansvarlig for ett av stipendprogrammene ved Noragric på Norges Landbrukshøgskole i Ås, innrømmer at Flatin har et poeng:

– Vi har helt klart et problem i forhold til hvem som rekrutteres. Det er de rike i u-landene som velges ut, men det reflekterer i stor grad at det er de som har tilgang på utdanning i hjemlandene. Folk som tar bachelorgrader, kommer ikke fra bushen, sier Vedeld.

Høy kvinneandel. Tom Skauge, seksjonssjef ved Senter for internasjonalisering av høyere utdanning (SIU) i Bergen, som administrerer Norad-programmet, bekrefter at faglige kriterier teller tyngst.

– Men i tillegg bruker vi viktige tilleggskriterier når søkerne står likt faglig. Kvinneandelen på kursene var 57 prosent i 2002 og 34 prosent i fjor. Dessuten har vi lagt vekt på å rekruttere marginaliserte grupper som funksjonshemmede og urfolk til enkelte studier. Men vi mangler gode mål og virkemidler for å avgjøre om studentene er fattige eller rike, sier Skauge.

Ingela Flatin er også kritisk til deler av innholdet i stipendprogrammet, og mener det i sterkere grad bør fokusere på å utdanne ledere.

– I dag er målsetningen å bidra til kompetanseheving i offentlig og privat sektor og i det sivile samfunn. Dette er en veldig generell og utydelig målsetning. I stedet burde Norad satse på å utdanne folk som kan fungere som endringsagenter i hjemlandene, som kan bli gode ledere, mener hun.

Ut fra egne erfaringer med programmet og kontakt med stipendiater, hevder hun at mange vender tilbake til hjemlandet uten å ha fått viktig lederutdanning som gjør at de kan få brukt det de har lært.

– Studentene forfremmes ofte når de kommer hjem, som følge av etterutdanningen. Men mange av Norad-kursene er i dag altfor teoretiske, og gir ingen lederkompetanse, mener Flatin.

Lederutvikling et mål. Pål Vedeld mener man bør legge større vekt på at kandidater rekrutteres fra samarbeidende institusjoner.

– Vi løser ikke u-landenes problemer ved å utdanne noen få enkeltkandidater uten mål og mening om hva de vil med utdanningen sin senere. Utdanner vi en person med plankompetanse på naturforvaltning, er det bra om han går tilbake til jobben sin i miljødepartementet. Det er mindre bra om han går tilbake til en jobb som frittstående konsulent og bruker utdanningen stort sett til egen vinning,

eller blir leder for en amerikansk hjelpeorganisasjon som selger medisiner fra USA til fattigfolk. Dette er eksempler fra virkeligheten, sier Vedeld.

Han understreker at lederutvikling, institusjons- og nettverksbygging mellom nord og sør er sentrale mål for kursene ved Senter for internasjonale miljø og utviklingsstudier – Noragric.

Mangler kunnskap. Tom Skauge i SIU er ikke overbevist om at satsing på lederutdanning er det som skal til.

– Vi er kjent med at mange ender opp i lederstillinger når de kommer hjem. Men generelt mangler vi systematisk kunnskap om hva som skjer med studentene over tid og om vi har gitt dem kunnskap de trenger. Det håper vi evalueringen kan gi noen svar på, sier han.

– Vanskelig å finne kandidater fra lavere klasser

SILJE BERGGRAV

ÅS (b-a): De er enig i at medstudentene i stor grad representerer overklassen, og kunne ønske seg flere jenter og nordmenn i programmet.

Anil Shrestha (30) og Sushil Pandey (26) fra Nepal, og Julius Kibeke (35) fra Tanzania er alle studenter ved kurset Management of Natural Resources and Sustainable Agriculture ved Norges Landbrukshøgskole, mastergraden som er aller mest populært blant søkerne til stipendprogrammet. Av 33 studenter på faget er kun en håndfull fra Norge og andre vestlige land. Anil, Sushil og Julius bekrefter at det stort sett bare er folk fra de øvre samfunnslagene i hjemlandene som har kommet inn på kurset. Og fra Nepal er det ingen kvinnelige stipendiater i år, forteller Sushil.

– Men man må huske på at dette er et masterprogram. Hvis Norad skulle velge ut kandidater fra lavere klasser, ville de få problemer med å finne noen som er kvalifiserte. I våre hjemland er det sjelden at de fattigste oppnår noe mer enn grunnutdanning, påpeker Julius.

Ut i felten. De tre er enige om at studiene har stor relevans for yrkesbakgrunnen deres, henholdsvis skogbruk, viltforvaltning og jordbruk.

– For de som ønsker å bli spesialister, er kurset kanskje ikke så bra. Men for de som ønsker å jobbe som ledere innen offentlig eller privat sektor, er den tverrfaglige tilnærmingen veldig nyttig. Det er viktig å lære om både landbruk og skogsdrift, sosialantropologi og økologi, hvis man vil jobbe med utvikling og naturforvaltning på et bredt plan, mener Anil.

Neste semester skal de tre ut i feltarbeid i hjemlandene, og håper i enda større

grad å tilpasse teorien fra Ås til virkeligheten.

– Jeg ser fram til å reise hjem og spre den nye kunnskapen min blant bønder i Nepal, sier Sushil, som tidligere jobbet i en organisasjon som driver med landbruksforskning.

Språkproblemer, kulde og innadvendte nordmenn har de klart å tilpasse seg. Men det avslappede forholdet mellom studenter og lærere er kanskje det som har overrasket Anil mest.

– Her kan man snakke til professorer nesten som til en venn. Man kan ta en røyk sammen og fleipe med dem. Hadde jeg gjort det i Nepal, hadde lærerne strøket meg!

Junk food epidemic

This is one communicable disease that Nepali parents should pay attention to

by ARUNA UPRETY

Nepali Times, 2-8. july

When my daughter Deepti was in grade three eight years ago, she came back from school one day and snapped at me: "I am not going to take roti and alu tarkari for lunch anymore, buy me noodles, or I won't have lunch."

My daughter used to enjoy home cooked food, so I was surprised. She told me with tears in her eyes: "They all tease me and laugh at me because I am eating dirty food, and they are all eating chau chau and chips."

Oh, so that was it. I felt bad for her, for myself and for a culture that has turned away from nutritious food to a junk food fad promoted by advertising. Like a lot of mothers, I was tempted to console my daughter and tell her that I would start packing instant noodles into her lunch box from tomorrow. But I took the difficult path. It took a long time to make Deepti understand that it was her friends who were eating junk, that eating wholesome home food was nothing to feel ashamed of.

She agreed to take the rotis, but reluctantly. She still wasn't completely convinced. A week later, she came running up to me after school, beaming: "The teacher inspected our lunch boxes, and she showed mine to the whole class and said Deepti is the only one eating healthy food, and all of you are eating bad food, and she even told them not to bring chau chau to school anymore."

Aside from the fact that in my daughter's young eyes her mother was "cool", this incident tells us something about peer pressure, the power of education and the power of media to influence our eating and other habits.

Alas, Nepal's epidemic of junk food shows no sign of abating. Hospitals in urban Nepal have started reporting malnourished children from middle- and upper-middle class families who are addicted to a diet of junk food. "Many children are malnourished and get sick, the children are not eating traditional nutritious home food because they are hooked to the instant snacks," says Pushpa Raj Sharma, senior pediatrician at the Teaching Hospital in Maharajganj.

In the UK, there is a move to put a statutory ban on all advertising of fatty, salty, sugary junk food on children's television and over 80 British public health organisations have signed up. Japan already has a lead, and doesn't allow commercial promotion of junk foods in schools with coupons, ads or commercial materials. Snack and soft drink vending machines are not allowed inside schools and students are not allowed to buy and eat food on their way to school and home.

Obesity, malnutrition, cardiovascular diseases and dental caries are referred to as non-communicable diseases, but they are actually communicated through media and through the cultural environment.

As Nepal goes through something of a junk snack boom, it is easy to see why the advertising campaigns work. Gone are the messy preparations of jaulo, bhuteko bhat, roti tarkari, kheer or dahi chiura. Mothers are happy because it doesn't take time to stuff the children's lunch box in the morning. And when they come home from school, it is noodles and chips or biscuits again. Overworked themselves, mothers are glad because they "didn't have to put in more work".

Of course, completely depriving kids of some of these junk foods may force them to go on clandestine binges. The best way is to lay down some moderate house rules and have an honest heart-to-heart talk like I had with Deepti. It works.

Dr Aruna Uprety is a women's health and reproductive rights activist.

Amnesty International er bekymret: Alarmerende økning i antall forsvinning i Nepal

Amnesty International har regnet ut at 378 forsvinningssaker i ble rapportert i Nepal i fjor -det er like mye som i de fem foregående årene til sammen.
Oversatt av Synnøve Nes

- Den dramatisk økningen i antall slike saker gir ikke bare en ytterst vanskelig situasjon for ofrene og deres familier, men det skaper også et mer lovløst samfunn. Vanlige nepalere stoler ikke lenger på at samfunnet sørger for deres sikkerhet, sier Amnesty i sin rapport.

Siden 1998 har Amnesty fått 622 rapporter om forsvinninger – men de fleste har altså kommet det siste året.

Nepalnews.com by Aug 30